

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/37/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313201344
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5313201344.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Č a d c i samosudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., IČO: 35 787 783, so sídlom Panenská 7, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporkyni: M. V., U.. X.XX.XXXX, R. H. L. XXX, F., o zaplatenie sumy 248,40 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a.

II. Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom došlým súdu dňa 7.2.2013 sa navrhovateľ domáhal od odporkyne zaplatenia sumy 248,40 € s príslušenstvom a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že na základe časti C) návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 17.2.2006 poskytol odporkyni revolvingový úver formou poskytnutia úverového rámca. Odporkyňa ku dňu 27.12.2006 vyčerpala z úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 1261,98 €. Odporkyňa sa zaviazala splatiť úver poskytnutý formou čerpania peňažných prostriedkov z poskytnutého úverového rámca formou pravidelných mesačných splátok vo výške 5% z tohto rámca, teda vo výške 24,- €, splatných vždy k 10. Dňu kalendárneho mesiaca, počínajúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom boli peňažné prostriedky čerpané. Odporkyňa svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas, nespĺnila. Dňa 31.3.2012 sa stal splatným dlh odporkyne vo výške 268,40 €, ktorý vznikol z titulu čerpania peňažných prostriedkov spôsobom špecifikovaným vyššie. S prihliadnutím na stav úverového účtu odporkyne ku dňu podania návrhu na súd, evidoval navrhovateľ voči odporkyni po následnom zaplatení sumy 20,- € dňa 2.11.2012, pohľadávku vo výške 248,40 €. V úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 26,28% ročne ku dňu podpisu úverovej zmluvy. V období poskytnutia úverovej karty bola úroková sadzba stanovená na 23,40% ročne. S ohľadom na skutočnosť, že zmluvný úrok bol vypočítaný ku dňu predania prípadu na vymáhanie, t.j. ku dňu 15.2.2012, domáha sa navrhovateľ aj zaplatenia úroku vo výške 23,40% ročne zo sumy 245, 98 € (úverová istina) od 16.2.2012 do zaplatenia. Navrhovateľ si zároveň uplatnil aj úrok z omeškania v zákonnej výške podľa ust. § 369 Obchodného zákonníka.

Vo veci bol v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. vyhlásený dňa 26.3.2015 rozsudok.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise sp. zn. 4C/37/2013 a dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym zisteniam.

Vstup do konania oznámili vedľajší účastníci konania na strane odporkyne ako spotrebiteľky (č.l. 45 a 68 spisu). Boli poučení súdom a vyzvaní k predloženiu súhlasu odporkyne so vstupom vedľajšieho účastníka konania do konania na jej stranu podľa § 93 ods. 2 a 3 novely OSP (č.l. 82 a 84 spisu).

Keďže súhlas nedoručili, v súlade s § 93 ods. 2 a 3 novely OSP (zákon č. 353/2014 Z.z., účinný od 1.1.2015) súd na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal, teda nepovažoval ho za účastníka konania a to bez rozhodovania o neprípustení do konania. Vychádzal z doslovného znenia § 93 ods. 2 OSP: „Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.“ Z uvedených dôvodov súd nemal povinnosť doručiť vedľajšiemu účastníkovi konania návrh a ostatné podania, pretože sa na neho „neprihliada“, má sa za to, že nie je vedľajším účastníkom konania (§ 79 ods. 4 prvá veta OSP: „Návrh na začatie konania a jeho prílohy doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk.“). Normy hmotného práva sa aplikujú v stave platnom a účinnom ku dňu vzniku právneho úkonu. Normy procesného práva (teda aj § 93 ods. 2 a 3 novely OSP, účinnej od 1.1.2015) sa vzťahujú ihneď od 1.1.2015 na všetky prípady v čase rozhodovania. Inak povedané, súd aplikuje to procesné právo, ktoré je platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na tento prípad aplikoval ustanovenie § 93 ods. 2 a 3 novely OSP a na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal. Súd má za to, že mu neodňal možnosť konať pred súdom. § 44 ods. 1 OSP umožňuje nahliadať do spisu účastníkovi konania, ktorým však vedľajší účastník konania nebol. Preto podľa § 44 ods. 2 OSP súd umožnil vedľajšiemu účastníkovi konania nahliadať do súdneho spisu a chrániť záujmy spotrebiteľa. Toto právo vedľajší účastník konania nevyužil. Ďalej súd s týmto subjektom nekonal ako s vedľajším účastníkom konania a o jeho vstupe nerozhodoval.

Súd aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných ku dňu uzatvorenia zmluvy:

Podľa § 52 ods. 1 až 3 OZ,

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 4 OZ,

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

(3) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V danej veci súd ustálil, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú účastníci konania uzatvorili, je to zmluva uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom, navyše má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač a jej obsah žiadnym spôsobom nemôže ovplyvniť. Teda spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu podľa svojej predstavy naformuloval, alebo zmluvný vzťah nevznikne. Neboli žiadne pochybnosti o tom, že za takého stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu.

Podľa § 497 obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 504 obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

Podľa § 365 obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nespĺní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

Podľa § 457 občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 53 ods. 1 občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Zo Žiadosti / zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretej dňa 17.2.2006 vyplýva, že odporkyni bol poskytnutý úver na nákup tovaru (notebooku) za predajnú cenu 1095,07 €. Súd zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom nedomáha zaplataenia žalovanej istiny na základe vyššie uvedenej úverovej zmluvy, ale zaplataenia revolvingového úveru, ktorý mal byť odporkyni poskytnutý spolu s úverovou kartou na základe časti C) úverovej zmluvy. Súd po oboznámení sa s obsahom úverovej zmluvy dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je zakomponovaná do rámca obsahu úverovej zmluvy, konkrétne do časti C) úverovej zmluvy, pričom táto časť je napísaná drobným nečitateľným písmom. Z obsahu úverovej zmluvy nevyplýva, že by odporkyňa navrhovateľovi udelila priamy výslovný písomný súhlas s uzatvorením aj takejto zmluvy o revolvingovom úvere, nakoľko predmetná úverová zmluva obsahuje iba jeden podpis odporkyne, ktorý sa nachádza na spodnej strane zmluvy, z ktorého nie je zrejmé, či odporkyňa skutočne mala vôľu uzatvoriť aj zmluvu o revolvingovom úvere, je však zrejmé, že aj v prípade, ak nemala záujem uzatvoriť takúto zmluvu, takéto dojednanie (časť C) úverovej zmluvy) je vzhľadom na svoj charakter a obsah neprijateľné, v neprospech spotrebiteľa - odporkyne a spôsobuje nerovnováhu v spotrebiteľskom vzťahu v neprospech odporkyne, ktorá je spotrebiteľom. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neodvolateľne zaviazať spotrebiteľa k podmienkam, s ktorými sa skutočne nemohol oboznámiť pred uzavretím zmluvy, sú považované za neprijateľné. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

Pre úplnosť súd dodáva, že postup navrhovateľa, ktorý umiestnil uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere do vopred predpísaného textu (časti C) úverovej zmluvy), ktoré odporkyňa nemohla ovplyvniť,

resp. odmietnuť, súd kvalifikoval ako nekalú prax. Vzhľadom k spôsobu formulácie podmienok tejto úverovej zmluvy na tlačive pre úplne iný zmluvný vzťah, umiestneniu, veľkosti písma, nie je možné považovať za platnú a takýto právny úkon je neplatný pre nedostatok vôle konajúcej osoba spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s odporcom a pre nedostatok vôle a vedomostí o dojednaných konkrétnych podmienkach zmluvného vzťahu. V tomto prípade sa dá usudzovať aj na nedostatok vôle konajúcej osoby spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu (revolvingový úver) s navrhovateľom, ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (získanie spotrebiteľského úveru na nákup tovaru). Z uvedeného postupu navrhovateľa potom plynie, že klient nemá inú možnosť, ako prijať zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru aj so zmluvou o revolvingovom úvere, ktorú ani nechce uzavrieť. Posudzovaná zmluva svojim rozsahom, štruktúrou, ako i voľbou písma je štandardnou adhéznou zmluvou, pre ktorú je typický dlhý neprehľadný text napísaný miniatúrnym, ťažko čitateľným písmom s odkazom na úverové zmluvné podmienky tvoriace jej neoddeliteľnú súčasť, obdobne je napísaný nečitateľným písmom, bez zrejmeho zvýraznenia jednotlivých častí vrátane zmluvných podmienok týkajúcich sa revolvingových úverov. Aj vzhľadom na uvedené je dôvodný záver, že odporkyňa v postavení priemerného spotrebiteľa ani nemohla vedieť, že spolu s úverovou zmluvou uzatvára i ďalší záväzkový vzťah s navrhovateľom, a to zmluvu o revolvingovom úvere. Aj z týchto dôvodov jednoznačne vyplýva, že časť C) úverovej zmluvy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku resp. dojednanie.

V zmysle § 53 ods. 4 OZ je takéto neprijateľné zmluvné dojednanie (t.j. časť C) úverovej zmluvy) ktoré nebolo individuálne dohodnuté a napriek požiadavke dôvery, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode (v neprospech) spotrebiteľa, neplatné.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ v danom konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy, ktorý nárok odvádza od neprijateľnej a pre neprijateľnosť aj neplatnej zmluvnej podmienky (dojednania zmluvy o revolvingovom úvere - časti C) úverovej zmluvy), takýto nárok mu nemožno priznať a navrhovateľ ani nemôže byť v danom konaní z uvedených dôvodov úspešný. Preto súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu ako nedôvodný zamietol, nakoľko dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere považoval za neplatné, postupoval v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, každý z účastníkov je povinný vrátiť si plnenie z neplatnej zmluvy. Súd mal preukázané z návrhu, vyjadrení navrhovateľa a výpisu z úverového prípadu odporkyne, že odporkyňa čerpala v rámci revolvingového úveru spolu sumu 1261,98 € a že uhradila navrhovateľovi sumu 1984,30 €, z uvedeného vyplýva, že odporkyňa už nemá voči navrhovateľovi žiadny dlh, naopak, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane navrhovateľa.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, preto by jej v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. patrila náhrada trov konania, avšak zo spisu mal súd preukázané, že odporkyňa žiadne trovy v konaní nevznikli, ani si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).